

HEDERA CREBRESCENS

MIRŐL ISMEREM FEL?

Készítsen minél több fényképet, amelyet feliratozzon (fotó készítési helye/GPS koordináta).

A növény vegetatív száráról szedjen egy min. 40 cm hosszú részt, rajta több lomblevéllel. Gyűjtsön természetes szárat is, ugyanúgy. Küldje el nekünk a fényképeket emailben, juttassa el hozzánk a gyűjtött anyagot.

email: borostyan@uni-mate.hu
cím: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár, 1518 Budapest, Pf. 53.

A borostyánoknál közismert, hogy **kétféle levelük van** (heterofília).

- A **budai borostyán** (*Hedera crebrescens*) egyik fontos határozóbélyege a kúszó, talajfelszín közeli, felemelkedő (vegetatív) száron a háromkaréjú levelek középső karéja kupola alakú, erősen kihegyesedik.

A **közönséges borostyánnál** (*Hedera helix*) a felső karéj megnyúlt, hosszúkás,

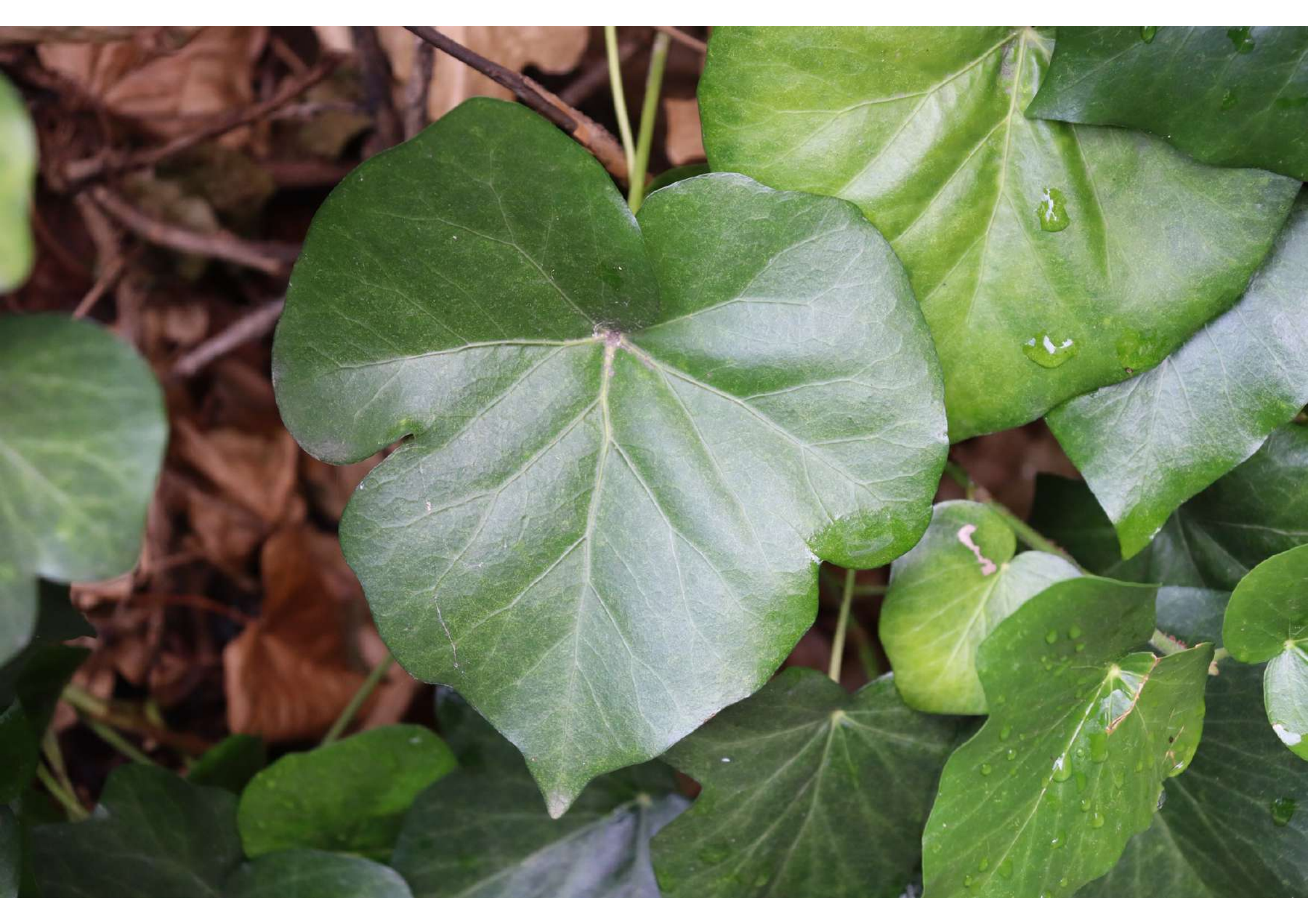
Az **ír borostyánnál** (*Hedera hibernica*) párhuzamosak az élek.

- A **Budai borostyán** levélvalla átfedő, a levéllemez széles, majdnem a hosszával megegyező.

A borostyán fajok nyár végén, ősszel virágoznak, **terméseiket késő ősszel érlelik**, amelyet madarak terjesztenek. Az ernyős virágzatokban a virágok aprók, rendszerint több ernyőben nyílnak.

- A **Budai borostyán** esetében rendszerint csak egy ernyő fordul termőre, a többi elszárad és lehullik. Kékes-fekete színű bogyó termései tömötten állnak az ernyőben. A hasonló fajokon több ernyőből is fejlődnek termések és azok rendszerint lazán, nem ennyire tömötten állnak.

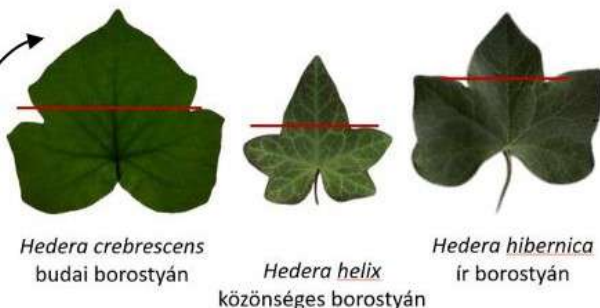

BOROSTYÁN ÉLŐHELY KUTATÁS

LEGYEN RÉSZESE A KÖZÖSSÉGI TUDOMÁNYNAK!

TÉRKÉPEZZÜK FEL EGYÜTT A *HEDERA CREBRESCENS* ÁLLOMÁNYAIT!

Miért?

Mert a *Hedera crebescens*, azaz a **budai borostyán** vélhetően kertjeinkből kiszabadult dísznövény, amely terjedésnek indult és gyakran a honos borostyán helyébe lép, kiszorítja azt a természetes élőhelyeiről. A faj a klímaváltozás nyertese, az enyhe teleken gyors terjedésnek indult. Gátolja a honos növények fejlődését és a rováskra terjeszkedik, amit az ún. liánosodás jelenségének nevezünk.

Miről ismerem fel?

A borostyánoknak kétféle levele van (heterofília).

A keresett **budai borostyán** (*Hedera crebescens*) kúszó, talajfelszín közeli, felemelkedő (vegetatív) szárán a levelek háromkaréjúak: a **középső karéj kupola alakú**, erősen kihegyesedik.

Ellenben a közönséges borostyánnál (*H. helix*) a felső karéj megnyúlt, hosszúkas; az ír borostyánnál (*H. hibernica*) párhuzamosak az élek.

A budai borostyán **levélvalla átfedő**, a levéllemez széles, majdnem a hosszával megegyező.

A borostyán **ernyős virágzatú**, a virágok aprók és rendszerint több ernyőben nyílnak.

A **Budai borostyán** esetében rendszerint **csak egy ernyő fordul termőre**, a többi elszárad, lehullik. Termésérés időpontja novembertől januárig.

Kékes-fekete színű bogyó **termései tömötten állnak** az ernyőben. A hasonló fajokon több ernyőből is fejlődnek termések.

Készítsen minél több fényképet, adja meg a fotók készítésének helyét, esetleg GPS koordinátát.

A növény vegetatív száráról szedjen egy min. 40 cm hosszú részt, rajta több lomblevéllel. Gyűjtsön termékes szárat is, ugyanúgy.

Küldje el nekünk a fényképeket emailben és lehetőség szerint juttassa el a gyűjtött anyagot címünkre.

cím: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár

1518 Budapest, Pf. 53.

email: borostyan@uni-mate.hu

További információ:

Facebook:

Borostyán élőhely kutatás projekt

MIÉRT?

Mert a *Hedera crebescens*, azaz a Budai borostyán vélhetően kertjeinkből kiszabadult dísznövény, amely terjedésnek indult és gyakran a honos borostyán helyébe lép, kiszorítja azt a természetes élőhelyeiről.

A faj a klímaváltozás nyertese, az enyhe teleken gyors terjedésnek indult. Gátolja a honos növények fejlődését és a rovásukra terjeszkedik, amit az ún. liánosodás jelenségnek nevezünk.

KI CSATLAKOZHAT?

Mindenkire számítunk, aki szereti a természetet megfigyelni, sok időt tölt a szabadban, érdeklik a növények és szívén viseli a növényvilág alakulását.

Az adatgyűjtést bárki el tudja végezni, aki felismeri a fajt, sőt az se baj, ha nem biztos benne,

Mi kutatók kevesen vagyunk az elterjedés feltérképezéséhez. Minél több önkéntes csatlakozik munkánkhoz, annál nagyobb adatmerítésre teszünk szert.

HOGYAN?

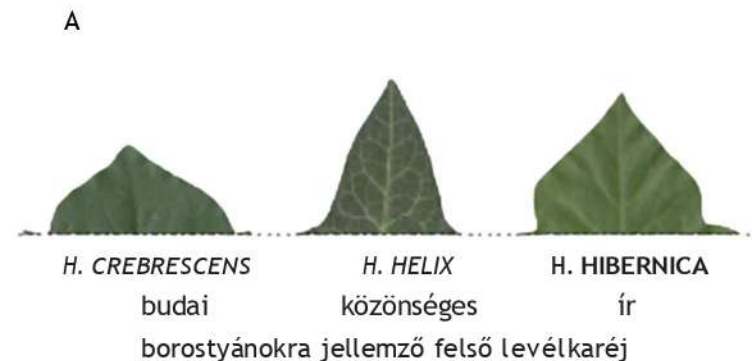
Készítsen minél több fényképet, amelyet feliratozzon,

Adja meg a fotó készítésének helyét, esetleg GPS koordinátát vagy Google térképi adatát.

A növény vegetatív száráról szedjen egy min. 40 cm hosszú részt, rajta több lomblevéllel.

Gyűjtsön természetes szárat is, ugyanúgy. A borostyánok nyár végén, ősszel virágoznak. Termésérés időpontja: novembertől januárig.

Juttassa el hozzánk a gyűjtött anyagot. (egyszerű nylonzacskóba csomagolva)

MIRŐL ISMEREM FEL?

A borostyánoknak kétféle levele van (heterofília).

A keresett budai borostyán (*Hedera crebescens*) kúszó, felemelkedő (vegetatív) szárán a levelek háromkaréjúak: a felső (középső) karéj kupola alakú, erősen kihegyesedik.

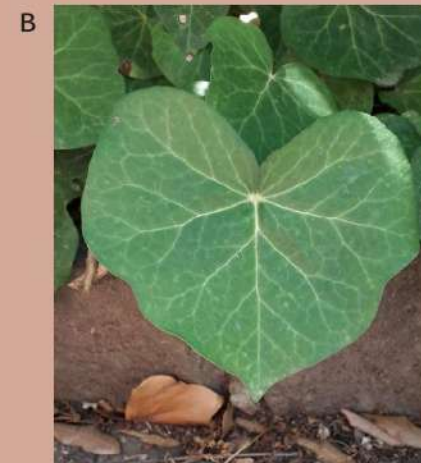
Ellenben a közönséges borostyánnál (*H. helix*) a felső karéj megnyúlt, hosszúkás; az ír borostyánnál (*H. hibernica*) párhuzamosak az élek. (A kép)

A budai borostyán levélvalla átfedő, a levéllemez széles, majdnem a hosszával megegyező. (B kép)

A borostyán ernyős virágzatú, a virágok aprók és rendszerint több ernyőben nyílnak.

A Budai borostyán esetében csak egy ernyő fordul termőre a többi elszárad. Kékes-fekete színű bogyó termései tömötten állnak az ernyőben. (C kép)

A hasonló fajokon több ernyőből is fejlődnek termékek.

MI LESZ AZ ADATOKKAL?

Az adatokat összesítjük, ellenőrizzük, térképre visszük, ezáltal dokumentáljuk a faj elterjedését, a terjedés mértékét.

A faj viselkedése és terjedése információt nyújthat a klímaváltozás hatásáról és a környezetünkben zajló folyamatokról.

Kutatási eredményeinket publikáljuk.
Adatközlőinket nevesítjük.

A Borostyán Élőhely Kutatás projekt a MATE *Hedera crebescens* Kutatócsoport kezdeményezésére, a MATE Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár közreműködésével indul útjára a közösségi tudomány módszerével.

KAPCSOLAT

Szakmai vezető:

Dr. Höhn Mária egyetemi tanár, MATE Növénytermesztési-tudományok Intézet Növénytan Tanszék

Szakmai koordinátor:

Grónás Virág hallgató, MATE kertészmérnök BSc

Módszertani koordinátor:

Darabosné Maczkó Beáta könyvtárvezető, MATE Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár

email: borostyan@uni-mate.hu

honlap: www.entz.lib.uni-mate.hu

közösségi média: Facebook:

Borostyán élőhely kutatás projekt

cím: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár
1518 Budapest, Pf. 53.

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

BOROSTYÁN

ÉLŐHELY

KUTATÁS

LEGYEN RÉSZESE A
KÖZÖSSÉGI
TUDOMÁNYNAK!

TÉRKÉPEZZÜK FEL
EGYÜTT A
HEDERA CREBESCENS
ÁLLOMÁNYAIT!

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM